

ใบรับรองวิทยุหาพิเศษ

ภาควิชาเทคนิคเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กทม.

เรื่อง

การศึกษาความสนใจรับฟังวิทยุการเกษตรจากวิทยุกระจายเสียง ของเกษตรกร
ตำบลบางหัก อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

STUDY THE INTERESTED IN LISTENING IN AGRICULTURAL RADIOPROGRAM
FROM RADIO BROADCASTING OF FARMER IN TAMBON BANGHAK
AMPER BANGBAN CHANGWAT AYUDAYA

ของ
นายสุรียา พลทรัพย์
ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
วท.บ. (พัฒนาการเกษตร)

เมื่อวันที่ 12 เดือน กันยายน พ.ศ. 2533

ประธานกรรมการวิทยุหาพิเศษ

[Signature] 12 / 9 / 2533

(นายอนุชิต แวศรีห้อง)

กรรมการวิทยุหาพิเศษ

[Signature] 8 / 10 / 2533

(นางสาวศกสมบรรณ์ อังรัตนากร)

กรรมการวิทยุหาพิเศษ

..... / /

(นายมานิต คำประกอบ)

หัวหน้าภาควิชา

[Signature] 15 / 10 / 33

(นายแสนนิต หงษ์ทรงเกียรติ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการไปขอการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น 13793 ให้ตัดแปะ (๘๖๖๗) และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
2532

13793

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

การศึกษาความสนใจรับฟังวิทยุการเกษตรจากวิทยุกระจายเสียงของเกษตรกร
ตำบลบางหัก อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

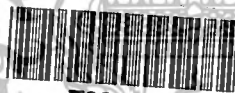
STUDY THE INTERESTED IN LISTENING IN AGRICULTURAL RADIOPROGRAM

FROM RADIO BROADCASTING OF FARMER IN TAMBON BANGHAK

AMPER BANGBAN CHANGWAT AYUDAYA

โดย

นายสุริยา ภูพลทรัพย์

T096403

เสนอ

ภาควิชาเทคนิคเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กทม.

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (พัฒนาการเกษตร)

ป/พ.

พ.ศ. 2533

866ก

8533

เลขหมู่.....

เลขทะเบียน.....

วันเดือนปี.....

เอกสารนี้เป็น 96403...ไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษา เท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : การศึกษาความสนใจรับฟังวิทยุการเกษตรจากวิทยุกระจายเสียง ของ
เกษตรกรตำบลบางหัก อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
โดย : นายสุรียา ภูพลทรัพย์
ชื่อปริญญา : วิทยาศาสตร (พัฒนาการเกษตร)
สาขาวิชาเอก : พัฒนาการเกษตร
ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ :

(นายณชิต แวศรีเมือง)

ทุกวันนี้สื่อมวลชนมีบทบาทมากในชีวิตประจำวันของทุกคน รวมทั้งเกษตรกรที่มีอยู่ถึงร้อยละ 60 ของประชากรทั้งประเทศ ด้วยเหตุแห่งความยากจนและมีการศึกษานั้น เพียงแค่ระดับปีที่ 1 - 4 เท่านั้น จึงเกิดข้อจำกัดให้กับสื่อมวลชนประเภทอื่นๆ เช่น สื่อโทรทัศน์ที่ยังมีราคาแพง และสื่อหนังสือพิมพ์ที่ต้องอาศัยการอ่านเป็นหลัก จึงทำให้สื่อวิทยุจึงควรได้รับการสนับสนุนให้ใช้ประโยชน์เพื่อการพัฒนาการเกษตร ในลักษณะของการให้ข่าวสารความรู้ด้านการเกษตรแผนใหม่ จึงทำให้เกิดความสนใจที่จะศึกษากิ่ง ความสนใจการรับฟังรายการวิทยุของเกษตรกรขึ้น

วัตถุประสงค์หลักของการศึกษาคือ การศึกษาสภาพพื้นฐานทั่วไป ลักษณะการรับฟังรายการวิทยุ ผลต่อเนื่องเบื้องต้นหลังจากการฟังวิทยุ รวมถึงปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรจากการฟังวิทยุอีกด้วย

การศึกษานี้ใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลโดยการไปแบบสอบถามออกไปสัมภาษณ์เกษตรกรในตำบลบางหัก โดยมีการสุ่มตัวอย่างแบบไม่อาศัยกฎเกณฑ์ใดๆ จำนวน 100 ตัวอย่างหรือคิดเป็นร้อยละ 43.85 ของประชากรทั้งตำบล ในแบบสอบถามจะแบ่งเป็น 4 ตอนคือ ตอนที่ 1 เป็นการสำรวจสภาพทั่วไปของเกษตรกร ตอนที่ 2 เป็นการสำรวจการรับฟังรายการวิทยุ ตอนที่ 3 เป็นการสำรวจผลต่อเนื่องเบื้องต้นหลังจากการรับฟังและในตอนที่ 4 เป็นการสำรวจปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรจากการฟังวิทยุ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลการศึกษาปรากฏว่า ประชากรร้อยละ 66 ประกอบอาชีพการเกษตรคือทำนา โดยประชากรร้อยละ 84 มีการศึกษาสูงสุดระดับประถมศึกษา 4 ในด้านการรับรู้จากสื่อมวลชน ร้อยละ 58 บอกว่าชอบฟังวิทยุมากที่สุด โดยเป็นการรับฟังอย่างสม่ำเสมอร้อยละ 69 ส่วน สถานที่ที่ฟังบ่อยที่สุดคือ สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยถึงร้อยละ 56 ประชากรนิยม รับฟังข่าวร้อยละ 60 และมีผู้ฟังวิทยุทั้งวันร้อยละ 60 เท้ากัน ด้านการรับฟังรายการวิทยุที่เป็นรายการเกษตรนั้นร้อยละ 76 มีการรับฟังสัปดาห์ละครั้งเป็นอย่างน้อย โดยลักษณะการ ฟังร้อยละ 80 ใช้วิธีการหมุนเปลี่ยนคลื่นอยู่ตลอดเวลา ด้านการติดตามหลังจากรับฟังวิทยุนี้ ร้อยละ 66 ไม่มีการติดตามและอีกร้อยละ 85 ไม่เคยลองปฏิบัติ แต่มีอยู่ร้อยละ 71 บอกว่า ได้ความรู้จากการรับฟัง ในด้านปัญหาของการรับฟังนั้นประชากรทั้งหมดบอกว่า ไม่มีปัญหาแต่ ให้ข้อเสนอแนะว่า ทางรายการควรมีการแจกเอกสารประกอบรายการให้มากขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำนิยม

ในการศึกษาปัญหาพิเศษเรื่อง " การศึกษาความสนใจรับฟังวิทยุการเกษตร จากวิทยุกระจายเสียงของเกษตรกรตำบลบางหัก อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา " ที่สำเร็จลงได้ก็เพราะความอนุเคราะห์จากหลายท่านที่ให้การสนับสนุน คุณพี่ที่ให้กำลังใจ เป็นทุนในการดำเนินงาน รวมถึงความกรุณาของอาจารย์ณฤชิต แววศรีทอง ซึ่งเป็นประธาน กรรมการปัญหาพิเศษ อาจารย์มานิต คำประกอบและอาจารย์ศุภสมบุรณ์ อังรัตนากร ซึ่งเป็น กรรมการปัญหาพิเศษที่ให้คำปรึกษาและให้กำลังใจ จนปัญหาพิเศษฉบับนี้สำเร็จได้เป็นอย่างดี ผู้จัดทำขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ เกษตรอำเภอบางบาลและที่ เกษตรตำบลบางหักที่ให้ความช่วยเหลือ ในการเก็บข้อมูล รวมทั้งความช่วยเหลือของเพื่อนทุกๆท่าน ผู้จัดทำขอขอบพระคุณไว้ในที่นี้

นายสุรียา ภูพลทรัพย์

กุมภาพันธ์ 2533

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	1
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	5
บทที่ 3 วิธีการศึกษา	13
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	25
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	30
เอกสารอ้างอิง	32
ภาคผนวก	34

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า	
4.1	ระดับการศึกษาของประชากร	15
4.2	การประกอบอาชีพหลัก	16
4.3	ขนาดที่ดินทำกิน	17
4.4	การเป็นสมาชิกกลุ่ม	18
4.5	การรับฟังข่าวสารจากสื่อมวลชน	19
4.6	ความบ่อยครั้งในการรับฟังวิทยุ	20
4.7	สถานีวิทยุที่รับฟังบ่อยที่สุด	21
4.8	ประเภทรายการที่รับฟังบ่อยที่สุด	22
4.9	เวลาที่รับฟังวิทยุ	23
4.10	การรับฟังรายการเกษตร	24
4.11	ลักษณะวิธีการฟังวิทยุ	25
4.12	การติดตามเรื่องที่โด่งดังจากวิทยุ	26
4.13	ความรู้ที่ได้จากการฟังวิทยุ	27
4.14	การลองปฏิบัติและไม่เคยลอง	28

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

มีคำกล่าวเอาไว้ว่า สิ่งที่สำคัญในการพัฒนาชนบทก็คือ การที่ต้องมีการพัฒนา การเกษตรพร้อมไปกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของชาวชนบท ซึ่งส่วนใหญ่ประกอบ อาชีพเกษตรกรรม และในการจะพัฒนาการเกษตรให้ได้ผล ต้องมีการถ่ายทอดข่าวสารข้อ มูลและเทคโนโลยีการเกษตรที่เหมาะสมผ่านสื่อต่างๆ ไปยังเกษตรกร เพื่อทำให้เกิดความ สนใจให้มีการตื่นตัวและมีการยอมรับไปปฏิบัติ ซึ่งจะยังผลให้มีการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและ สังคมของเกษตรกรอีกด้วย

ปัจจุบันเกษตรกรซึ่งมีอยู่ประมาณ 60 เปอร์เซ็นต์ของประชากรทั้งประเทศและมี จำนวนมากมายที่ขาดความรู้ความชำนาญในการทำการเกษตรแบบใหม่ ด้วยสาเหตุเนื่อง จากการขาดความรู้พื้นฐานที่เกษตรกรส่วนใหญ่มีเพียงแค่ประถมปีที่ 4 เท่านั้น ส่งผลให้การ พัฒนาทำได้ลำบากและเกิดความล่าช้า

สำหรับการที่จะทำให้เกษตรกรได้รับความรู้เพื่อที่จะสร้างความก้าวหน้าในอาชีพของตน และเพื่อให้เห็นความสำคัญของเทคโนโลยีการเกษตรที่เหมาะสม จำเป็นต้อง ใช้เครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการกระจายข่าวสารความรู้ ซึ่งวิธีการถ่ายทอดดังกล่าวมีอยู่ หลายวิธีคือ

1. แบบบุคคล
2. แบบกลุ่ม
3. แบบสื่อมวลชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความสำคัญของสื่อมวลชนประเภทวิทยุกระจายเสียง

ปัจจุบันสื่อมวลชนมีบทบาทมากมายในชีวิตประจำวันของทุกคน และเป็นตัวการที่มีอิทธิพลมากในการทำให้สังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว วิทยุกระจายเสียงก็นับเป็นสื่อมวลชนที่สามารถใช้ในการเผยแพร่ได้เป็นอย่างดี เพราะแม้เกษตรกรจะไม่สามารถอ่านหนังสือได้ก็สามารถรับฟังวิทยุแล้วเกิดความเข้าใจและนำเอาความรู้ที่ได้ฟังไปปฏิบัติได้ หรืออย่างน้อยก็มีผลทำให้เกิดความสนใจให้รู้ว่า ขณะนี้มีการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีของการเกษตรที่เหมาะสมไปมากน้อยเพียงใดแล้ว อีกทั้งการทำให้เกิดความเชื่อมั่นในการลงทุนประกอบการในเรื่องที่ตนกำลังปฏิบัติ หรือเรื่องที่ยังไม่เคยปฏิบัติเลย

ที่สำคัญการเผยแพร่ความรู้โดยใช้วิทยุกระจายเสียงนั้น ทำได้โดยเสียค่าใช้จ่ายต่อบุคคลถูกมากเมื่อเทียบกับสื่อมวลชนประเภทอื่นๆ ส่วนในด้านของความสะดวกและมีความรวดเร็วนั้นวิทยุสามารถครอบคลุมพื้นที่กว้างขวาง เข้าถึงบุคคลเป้าหมายได้เป็นจำนวนมาก และราคาของเครื่องรับวิทยุก็ต่ำพอที่เกษตรกรจะซื้อหาเอาไว้ได้ จากประโยชน์ดังกล่าวมาแล้วเกี่ยวกับวิทยุกระจายเสียง จึงทำให้เกิดความสนใจที่จะศึกษาถึง ลักษณะของการรับฟังรายการวิทยุของเกษตรกร เพื่อเป็นแนวทางในการที่จะจัดทำรายการวิทยุเพื่อเกษตรกรให้ดีและมีความเหมาะสมมากที่สุดในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาถึงสภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมบางประการของเกษตรกร
2. เพื่อศึกษาถึงลักษณะของการรับฟังรายการวิทยุกระจายเสียง
3. เพื่อศึกษาถึงผลต่อเนื่องเบื้องต้นหลังจากการรับฟังรายการวิทยุที่เป็นข่าวสารข้อมูลหรือความรู้ทางการเกษตร
4. เพื่อศึกษาถึงปัญหาทั่วไปและข้อเสนอแนะของเกษตรกรผู้รับฟัง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลงานการศึกษานี้จะสามารถใช้เป็นส่วนหนึ่งของข้อมูลพื้นฐาน สำหรับทางสถานีวิทยุต่างๆที่จะใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง การดำเนินการของสถานีให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น
2. สามารถใช้ผลงานศึกษานี้ไปใช้ประกอบการวางนโยบายทางการผลิตและการจัดรายการวิทยุได้
3. ประโยชน์กับผู้ฟังวิทยุที่จะได้รับฟังรายการที่ใกล้เคียงกับความต้องการ ในรูปแบบที่เหมาะสม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขอบเขตของการศึกษา

ในการศึกษาปัญหาพิเศษเรื่อง " ความสนใจรับฟังรายการวิทยุการเกษตรจากวิทยุกระจายเสียงของเกษตรกร ในตำบลบางหัก อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา " นี้ ทำการศึกษาเฉพาะในตำบลบางหัก เนื่องจากประชากรส่วนใหญ่ของตำบลบางหักทำนา เป็นอาชีพหลักจึงไม่มีความแตกต่างในด้านอาชีพ และพื้นที่นี้เป็นเขตรอยต่อของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและจังหวัดอ่างทอง จึงคาดว่าจะสามารถเป็นตัวแทนที่ดีของประชากรในภาคกลางได้

นิยามศัพท์

" รายการเกษตร " หมายถึง รายการที่จัดขึ้นเพื่อเผยแพร่ความรู้ ทดลอง หรือความรู้เทคโนโลยีการเกษตร ไปสู่เกษตรกรโดยผ่านทางวิทยุกระจายเสียง ในรูปแบบของการนำเสนอที่แตกต่างกัน

" ผู้ฟังรายการเกษตร " หมายถึง บุคคลที่รับฟังรายการเกษตรจากวิทยุกระจายเสียง

" ผลต่อเนื่อง " หมายถึง ลักษณะเบื้องต้นที่เกิดขึ้นภายหลังจากที่เกษตรกรได้รับฟังข่าวสารความรู้ทางรายการเกษตรจากวิทยุกระจายเสียง เช่น การสอบถามเพิ่มเติมจากเพื่อนบ้านหรือการสอบถามจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร เป็นต้น

" ลักษณะการรับฟังรายการ " หมายถึง ลักษณะที่เกษตรกรทำในการรับฟังวิทยุกระจายเสียงที่เกี่ยวข้อง สถานที่รับฟัง รายการที่รับฟัง ช่วงเวลาที่รับฟัง ความถี่ของการรับฟัง เป็นต้น

บทที่ ๑

การตรวจเอกสาร

บทบาทของวิทยุกระจายเสียง

ในกำลังพัฒนา ทรัพยากรบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในด้านต่างๆที่ใช้ในการพัฒนาประเทศยังมีไม่เพียงพอกับความต้องการ รัฐบาลจึงต้องใช้สื่อเป็นตัวกลางในการถ่ายทอดเทคโนโลยี ข่าวสารความรู้ นโยบายของรัฐ ไปสู่บุคคลเป้าหมายจำนวนมากในเวลาอันรวดเร็ว และรัฐได้ตระหนักถึงคุณสมบัติของสื่อมวลชน ที่จะนำไปใช้เป็นตัวกลางในการพัฒนาประเทศได้ วิทยุกระจายเสียงก็เป็นสื่อมวลชนที่มีบทบาทมากและมีความสำคัญยิ่งในการใช้เป็นตัวช่วยพัฒนาประเทศได้ (ธวัชชัย, 2524)

มีหลายประเทศยอมรับประโยชน์ของวิทยุกระจายเสียงและนำมาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาชนบทให้มากขึ้น วิทยุจะเป็นสื่อกลางในการถ่ายทอดข่าวสารความรู้สู่ผู้เป็นเครื่องมือที่มีอิทธิพลให้เกิดขบวนการพัฒนาประเทศ หากแต่ความสำเร็จจะขึ้นอยู่กับว่า จะใช้วิทยุนี้ด้วยเหตุผลและจุดประสงค์อย่างไร (วิวัฒนา, 2520)

ข้อสังเกตอีกประการหนึ่งคือ วิทยุกระจายเสียงจะมีประสิทธิภาพในการสื่อสารได้ดีกว่าหนังสือพิมพ์ เพราะสามารถเข้าถึงบุคคลได้ทุกเพศทุกวัยโดยไม่ต้องคำนึงถึงวุฒิทางการศึกษา ผู้ฟังวิทยุไม่จำเป็นต้องมีคุณลักษณะพิเศษแต่อย่างใด นอกจากนี้วิทยุกระจายเสียงยังมีโอกาสที่ดีกว่าวิทยุโทรทัศน์ด้วยเหตุผลทางเศรษฐกิจคือ ราคาของวิทยุกระจายเสียงไม่สูงมากนัก ประชาชนสามารถซื้อหาเอาไว้ได้ ดังนั้นวิทยุกระจายเสียงจึงควรที่จะถูกใช้เป็นสื่อในการถ่ายทอดความรู้ทางวิชาการด้านต่างๆ เช่น เกษตรกรรม การศึกษา สาธารณสุข ไปสู่ประชาชน (วิวัฒนา, 2520)

กล่าวโดยสรุปคือ วิทยุกระจายเสียงจะมีบทบาทในการเป็นตัวกลางการถ่ายทอดข่าวสาร เพื่อการพัฒนาประเทศไปสู่ประชาชนได้อย่างรวดเร็วและประหยัดกว่าสื่อมวลชนประเภทอื่นๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หน้าที่ของวิทยุกระจายเสียง

อุดม (2526: 232) ได้กล่าวถึงหน้าที่และคุณสมบัติของวิทยุกระจายเสียงเอาไว้ว่า

1. หน้าที่ในการให้ข่าวสารความรู้ต่างๆ ไปสู่ผู้ฟังอย่างรวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์ แม้ว่าผู้ฟังนั้นจะอยู่ห่างไกลจากสถานีวิทยุเพียงใดก็ตาม
2. หน้าที่ในการให้การศึกษา จากรายการที่จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมวิชาการ วัฒนธรรม อาชีพ และแนวทางในการดำรงชีวิตที่ดีของเยาวชนและประชาชนทั่วไป โดยมีรูปแบบของการศึกษาคือ การศึกษาในระบบโรงเรียน (FORMAL EDUCATION) การให้ศึกษานอกระบบโรงเรียน (NON-FORMAL EDUCATION)
3. หน้าที่ในการให้ความบันเทิง หมายถึง รายการวิทยุที่จัดขึ้นเพื่อความบันเทิงแก่ผู้ฟัง เช่น รายการเพลง คอนเสิร์ต ละครวิทยุ เป็นต้น
4. หน้าที่ในการชักจูงใจ หมายถึง รายการที่จัดขึ้นเพื่อการโน้มน้าวชักจูงใจซึ่งได้แก่ การโฆษณาสินค้า การโฆษณาชวนเชื่อต่างๆ เป็นต้น

คุณสมบัติของวิทยุกระจายเสียง

วิทยุกระจายเสียงมีลักษณะเฉพาะหลายประการ และเป็นสิ่งที่มีประโยชน์ต่อทุกชนชั้นดังนี้

1. เป็นสื่อมวลชน หมายถึง ความสามารถในการให้ข่าวสารความรู้ ออกไปได้อย่างรวดเร็วถึงคนจำนวนมากในทุกส่วนของประเทศ มีสื่อสัมพันธ์ระหว่างสองฝ่ายไปมาได้เหมือนอยู่ต่อนอกัน
2. ให้ความเป็นจริง รายการวิทยุสามารถนำเอาเหตุการณ์จริง ชีวิตจริงแล้วถ่ายทอดไปสู่กลุ่มเป้าหมายได้แม้จะอยู่ห่างกันเพียงใดก็ตาม
3. ทันเวลาและทันเหตุการณ์ วิทยุสามารถนำเอาความรู้ที่ทันสมัย หรือเหตุการณ์ปัจจุบันเสนอออกไปได้ทันที
4. ทำให้เกิดแรงจูงใจ วิทยุสามารถเน้นและกระตุ้นอารมณ์ ก่อให้เกิดแรงจูงใจต่อกลุ่มชนได้เป็นอย่างดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิทยุกับงานส่งเสริมการเกษตร

การนำเอาวิทยุกระจายเสียงมาใช้ในงานส่งเสริมการเกษตร เริ่มแพร่หลายมาตั้งแต่สมัยหลังสงครามโลกครั้งที่สองถึงราว พ.ศ. 2490 ผู้ที่นำสื่อทางไกลประเภทนี้มาใช้ในการส่งเสริมการเกษตรได้ประสบผลสำเร็จเป็นคนแรกคือ หลวงสุวรรณวาจกกสิกิจ ในสมัยที่ดำรงตำแหน่ง อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้ส่งเสริมการเลี้ยงไก่พันธุ์ดีซึ่งยังผลให้ประชาชนทั้งส่วนกลางและภูมิภาค นิยมเลี้ยงไก่พันธุ์ดีกันอย่างแพร่หลาย (ท่านอง, 2520)

พร (2524: 249) กล่าวว่า การส่งเสริมการเกษตรและการเผยแพร่ทางการเกษตรนั้น นักส่งเสริมเป้าหมายที่จะขยายความคิด และวิธีการแก่เกษตรกร แต่ว่านักส่งเสริมไม่สามารรถที่จะพบปะกับเกษตรกรได้ครบทุกคน วิทยุกระจายเสียงจึงเป็นส่วนที่ทำให้เป็นสื่อแทนได้เป็นอย่างดี และการใช้วิทยุกระจายเสียงในงานส่งเสริมนั้น เป็นวิธีที่เราจะสามารถเข้าถึงตัวเกษตรกรได้ทันที อีกทั้งเป็นการให้ความบันเทิงควบคู่กันไปด้วย เพื่อเป็นการปลูกฝังซึ่งจงให้ประชาชนทั่วไปมีความนิยมและเข้าใจถึงประโยชน์ของการเกษตร

ดิเรก (2524) กล่าวถึงบทบาทของวิทยุกระจายเสียงที่มีต่อเกษตรกรไว้ว่า

1. วิทยุเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการตื่นตัว สนใจที่จะรับสิ่งปฏิบัติ ความรู้ใหม่และคอยเตือนล่วงหน้าในเรื่องทั่วไปในช่วงระยะเวลาหนึ่งๆ เช่น ภาวะราคา การควบคุมโรค และแมลง เป็นต้น

2. วิทยุจะทำหน้าที่เกี่ยวกับการเผยแพร่ข่าวสาร การประกอบการทางการ

เกษตร

จากการที่วิทยุกระจายเสียงเป็นตัวกระตุ้นความเปลี่ยนแปลงนั้น ในการใช้วิทยุให้ได้ผลต้องขึ้นอยู่กับสิ่งต่อไปนี้คือ จำนวนเครื่องรับวิทยุในท้องถิ่น กลุ่มเป้าหมาย อุปนิสัยของผู้รับการเปลี่ยนแปลงว่า ชอบรายการเกษตรหรือไม่ และยิ่งขึ้นกับความสามารถของผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการจัดรายการ ตลอดจนงบประมาณและจำนวนครั้งของการออกอากาศ สิ่งที่สำคัญมากคือ ปัญหาและความต้องการของผู้รับการเปลี่ยนแปลง โดยถ้าเรื่องที่ฟังสามารถแก้ไขปัญหาที่เขาประสบอยู่ได้ เขาก็จะรับฟังรายการของเราต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากรายงานการสัมมนาเรื่อง บทบาทของสื่อมวลชนในการเผยแพร่วิชาการ ด้านการเกษตรแผนใหม่ โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปี 2524 ปรากฏว่า ทั้งส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค 44 จังหวัด มีสถานีวิทยุกระจายเสียงกว่า 200 สถานี มีจำนวนรายการที่ เผยแพร่วิชาการด้านการเกษตร รวมทั้ง ปศ.๑ วิทยุการเกษตร อยู่ประมาณ 40 สถานี โดยมีทั้งรายการของรัฐและเอกชนปะปนกัน (ทำนอง, 2526)

หลักและวิธีการจัดทำรายการเพื่อส่งเสริมการเกษตร

จากการที่วิทยุได้กลายเป็นสื่อมวลชนที่ได้รับความนิยมจากผู้ฟังจำนวนมาก ดังนั้นการจัดรายการจึงจำเป็นต้องทำให้ถูกใจ และตรงตามความต้องการของผู้ฟังทั่วไปที่มี เวลาและโอกาสในการรับฟังรายการที่ตนชอบ ดังนั้นการเลือกเวลาในการจัดรายการจึง สำคัญมาก โดยต้องพิจารณาว่า เวลาไหนคนกลุ่มไหนทำอะไร และเขามีความพร้อมที่จะรับ ฟังรายการของเราหรือไม่ (จงจิต, 2524)

สว่าง (2520: 7-9) ได้สรุปการจัดทำรายการเพื่อการส่งเสริมการเกษตรไว้ดังนี้

1. เวลาในการออกอากาศ ควรเลือกให้ตรงกับเวลาว่างของเกษตรกร คือ ในภาคเช้าเวลา 05.15 น. - 06.15 น. กับภาคค่ำเวลา 19.25 น. - 20.00 น.
2. การใช้ภาษา ควรใช้ภาษาแบบง่ายๆ เหมือนการสนทนาระหว่างผู้ดำเนิน รายการกับเกษตรกร ควรหลีกเลี่ยงการใช้ภาษาที่ยากต่อการทำความเข้าใจ ตลอดจนคำ ที่เป็นภาษาอังกฤษ แต่ถ้าหากมีความจำเป็นที่ต้องใช้ ก็ต้องอธิบายให้ชัดเจนจนกว่าจะได้ สามารถทำความเข้าใจได้
3. การสร้างความเชื่อมั่นและความเป็นกันเองกับเกษตรกร จะต้องพยายาม สร้างบรรยากาศที่ดีให้เกิดขึ้นตลอดเวลาที่มีการออกอากาศ เพื่อจะก่อให้เกิดความศรัทธา ในตัวผู้ดำเนินรายการ เพื่อการยอมรับเทคโนโลยีที่ถ่ายทอดไปอีกด้วย

4. การทำรายการให้ความรู้ทางการเกษตร ต้องมุ่งให้ความรู้และห้ทั้งต้องพิจารณาความเหมาะสมของเนื้อหาสาระของรายการ ต้องไม่ให้หนักเกินกว่าที่เกษตรกรจะสามารถเข้าใจได้ วิธีการที่ใช้มีหลายรูปแบบ เช่น การสัมภาษณ์นักวิชาการเกษตร การเสนอเทปบันทึกเสียงการสัมมนาทางวิชาการ การสัมภาษณ์เกษตรกรดีเด่น ตลอดจนถึงการตอบปัญหาการเกษตรที่เกษตรกรเขียนถามมา

5. การเชิญเกษตรกรเข้ามาร่วมรายการ มีการสนทนาอย่างสนุกสนาน และเป็นกันเอง มีการแนะนำสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรจะก่อให้เกิดความน่าสนใจในรายการให้มากขึ้น

6. การแนะนำผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพดี เป็นการสร้างความเชื่อถือศรัทธาที่เกษตรกรจะมีต่อผู้ดำเนินรายการ รวมถึงรายการส่งเสริมช่องทางสถานี

ดังนั้นผู้ที่ประสบผลสำเร็จในการจัดรายการวิทยุ ต้องเป็นคนที่เอาใจใส่ในการเลือกสรรเนื้อหาและวิธีการนำเสนอ ที่จะสนองความต้องการของคนส่วนใหญ่ ในการจัดรายการแต่ละครั้งจะต้องทราบองค์ที่จะนำมาเสนอ เป็นแนวทางการจัดให้ถูกใจและมีประโยชน์กับผู้ฟังคือ ผู้ฟัง เนื้อหา วิธีการนำเสนอ เวลาในการออกอากาศ รวมถึงการประเมินผลของรายการอีกด้วย (จุมพล, 2525)

ผลงานวิจัยและการศึกษาที่เกี่ยวข้อง

สว่าง (2520: 43-44) ศึกษาความสนใจของเกษตรกรต่อรายการส่งเสริมการเกษตรของสถานีวิทยุ มก.บางเขน พบว่า เกษตรกรนิยมรับฟังรายการวิทยุมากที่สุดในช่วงเวลาระหว่าง 17.00 น. - 21.00 น. โดยเกษตรกรส่วนใหญ่สามารถนำเอาความรู้ที่ฟังไปปฏิบัติได้ และรายการส่งเสริมการเกษตรที่ชอบฟังมากที่สุดคือ เรื่องการทำนา รองลงมาคือ เรื่องการปลูกผักและการเลี้ยงสัตว์ ในปีเดียวกัน พร (2520: 35-36) ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการของเกษตรกรที่รับฟังรายการของสถานีวิทยุ มก.บางเขน พบว่า เกษตรกรได้รับความรู้ทางการเกษตรมากและสามารถนำไปปฏิบัติได้ เกษตรกรมีความต้องการให้ช่วยเหลือด้านเอกสารสิ่งพิมพ์ หรือหนังสือที่ให้ความรู้ด้านการเกษตรถึงร้อยละ 62.35 และพบว่า มีเกษตรกรรับฟังมากที่สุดร้อยละ 64.71

กัลยารัตน์ (2522: 79-82) ได้ศึกษาทัศนคติของเกษตรกรที่มีต่อสื่อมวลชนในจังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า วิทยุเป็นสื่อที่แพร่กระจายได้มากที่สุด เนื่องจากราคาของเครื่องรับวิทยุมีราคาถูกกว่า และสามารถนำเอาไปฟังในที่ต่างๆ ได้สะดวกกว่าสื่อประเภทอื่นๆ ส่วนทัศนคติที่พบคือ ส่วนมากแล้วเกษตรกรชอบฟังวิทยุกรมประชาสัมพันธ์ร้อยละ 40-70 และเห็นว่าความรู้ทางการเกษตรที่ได้รับไม่เหมาะสมกับสภาพหมู่บ้านร้อยละ 9.3 ส่วนความรู้ที่ได้รับจากโทรทัศน์และหนังสือพิมพ์ไม่เหมาะสมกับสภาพหมู่บ้านร้อยละ 8.41 เท่าๆกัน

สุรพล (2522:73-79) ได้ศึกษาถึงผลของวิทยุกระจายเสียงต่อผู้ฟังประกอบอาชีพเกษตรและผู้ฟังที่ประกอบอาชีพอื่นๆ ในจังหวัดนครปฐม พบว่า ผู้ประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรมรับฟังรายการประเภทข่าวมากกว่ารายการประเภทอื่น เช่น รายการบันเทิง และได้รับประโยชน์จากการฟังในด้านความรู้มากกว่าความบันเทิง ส่วนใหญ่ทัศนคติของผู้ฟังรายการวิทยุเห็นว่า ความรู้ที่นำมาเผยแพร่ยังกว้างเกินไป ไม่เจาะจงเฉพาะพื้นที่ ทำให้มีประชาชนใช้ประโยชน์ได้น้อย อีกทั้งควรมีการโฆษณาที่เสนอแต่ความเป็นจริงด้วย

จากรายงานการประเมินผลการรับฟังรายการวิทยุ สถานีวิทยุ ปชส.8 วิทยุ การเกษตร โดยกรมส่งเสริมการเกษตร (2524) พบว่า เกษตรกรที่รับฟังรายการวิทยุส่วนใหญ่มีอายุประมาณ 35-60 ปี มีการศึกษาในระดับประถมศึกษาปีที่ 1-4 ประมาณครึ่งหนึ่งของเกษตรกรที่รับฟัง ทำนาเป็นอาชีพหลัก รายการที่ชอบฟังมากที่สุดคือ ข่าวการเกษตร ที่รองลงมาคือ รายการแมลงและความรู้การเกษตร โดยที่เกษตรกรที่รับฟังรายการทั้งหมดไม่สามารถจำชื่อรายการได้ มีเพียง 1 ใน 4 เท่านั้นที่สามารถจำชื่อสถานีวิทยุที่รับฟังได้คือ สถานีวิทยุ มก.บางเขน รองลงมาคือ สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์ เช่นเดียวกัน เกษตรกรไม่สามารถจำชื่อผู้จัดรายการได้ ส่วนช่วงเวลาที่ได้รับฟังมากที่สุดคือ 05.00 น. - 05.59 น.

รจิตลักษณ์ (2525: 139) อ้างถึง ผลการศึกษาของคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี (2525) ที่ว่า การเข้าถึงประชาชนของสื่อประเภทต่าง ๆ นั้น วิทยุ เป็นสื่อที่เข้าถึงประชาชนได้มากเป็นอันดับหนึ่งคือ ร้อยละ 87 รองลงมาคือ ภาพยนต์ ร้อยละ 47 โทรทัศน์ร้อยละ 34 นิตยสารร้อยละ 16 และพบว่า เนื่องจากรายการวิทยุเป็นข่าวร้อยละ 20-30 รายการประเภทความรู้ทั่วไปร้อยละ 10-20 และรายการประเภทให้ความบันเทิงร้อยละ 50

วัลภา (2525: 93-95) ได้ศึกษาการยอมรับเทคโนโลยีของเกษตรกรในจังหวัดลำปางและสกลนคร พบว่า กลุ่มเกษตรกรชั้นนำเฉพาะพวกที่รับฟังรายการวิทยุ มีการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรจากสื่อมวลชนมีบทบาทสูงมากขึ้น แต่ลดลงตามประเภทและชนิดของเทคโนโลยีนั้น เช่น พันธุ์พืชส่งเสริม ปุ๋ยเคมี ยาป้องกันกำจัดศัตรูพืช วิธีการปฏิบัติแผนใหม่ ส่วนเรื่องการใช้เครื่องทุ่นแรงนั้นวิทยุไม่มีบทบาทเลย ด้านปัญหาของการให้บริการวิทยุการเกษตรคือ การบริการยังไม่เพียงพอ เนื้อหายากเกินไป มีเวลาของรายการน้อย เนื้อหาไม่ตรงกับอาชีพที่ทำอยู่ และเกษตรกรแนะนำว่า ควรชี้แนะขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติ โดยละเอียด ควรมีบริการมากขึ้น และแนะนำให้เสนอแต่เรื่องที่เกษตรกรสามารถทำได้ตรงกับอาชีพ คงมีการลดโฆษณาและเพิ่มความแปลกใหม่ในการเกษตรด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ท่านอง (2526: 34) กล่าวถึงผลการศึกษาช่วงเวลา รับฟังรายการวิทยุของผู้มีอาชีพเกษตรกร จากหลายสถาบันมีรายงานตรงกันว่า เกษตรกร ส่วนใหญ่จะมีโอกาสรับฟังวิทยุในช่วงตอนเช้า ช่วงก่อนออกไปทำงานในไร่นา เวลาพักกลางวัน และในตอนกลางคืนก่อนนอน ประมาณรวม 3 ชั่วโมงเศษ ดังนั้นการจัดรายการที่เกี่ยวกับวิทยาการเกษตรของทั้งรัฐและเอกชนต่างก็มุ่งหวังจะเข้าสู่ช่วงเวลาดังกล่าว เพื่อให้สามารถเข้าถึงตัวเกษตรกรให้ได้ประโยชน์มากที่สุด อย่างไรก็ตาม เกษตรกรส่วนมากจะสนใจในตัวผู้จัดรายการมากกว่าสิ่งอื่นๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าในทางกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีการศึกษา

ทำการศึกษาโดยออกแบบสอบถามเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสัมภาษณ์ แล้วจึง
ออกเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบตัวต่อตัว ซึ่งเป็นการสุ่มตัวอย่างแบบไม่ต้ออาศัยกฎเกณฑ์
ใดๆ โดยการใช้แบบสอบถามครอบครัวละ 1 แบบสอบถาม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ทำการสุ่มตัวอย่างได้ทั้งสิ้น 100 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 43.85 ของประชากร
ทั้งหมดโดยสามารถแยกเก็บเป็นหมู่บ้านได้ดังนี้

ตำบลบางหักมีครัวเรือนทั้งสิ้น 228 ครัวเรือน แบ่งเป็น 8 หมู่บ้าน

หมู่ที่ 1 เก็บข้อมูล 10 ตัวอย่าง

หมู่ที่ 2 เก็บข้อมูล 25 ตัวอย่าง

หมู่ที่ 3 เก็บข้อมูล 10 ตัวอย่าง

หมู่ที่ 4 เก็บข้อมูล 12 ตัวอย่าง

หมู่ที่ 5 เก็บข้อมูล 12 ตัวอย่าง

หมู่ที่ 6 เก็บข้อมูล 10 ตัวอย่าง

หมู่ที่ 7 เก็บข้อมูล 10 ตัวอย่าง

หมู่ที่ 8 เก็บข้อมูล 11 ตัวอย่าง

รวมทั้งสิ้น 100 ครัวเรือน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวิเคราะห์ข้อมูล

เนื่องจากในการศึกษาครั้งนี้ไม่มีการตั้งสมมุติฐาน ดังนั้นจึงไม่มีการทดสอบสมมุติฐานและเมื่อเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามแล้วก็นำมาแจกแจงข้อมูลและทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดย

สำหรับคำถามแบบเปิดจะใช้ฐานนิยม โดยมีสูตรคือ

ฐานนิยม = ค่าที่มีการซ้ำกันมากที่สุด

สำหรับคำถามแบบปิดจะใช้การหาร้อยละ โดยมีสูตรคือ

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น}}{\text{ความถี่ทั้งหมด}} \times 100$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษานี้แบ่งผลของการวิจัยออกเป็น 4 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 ลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคม
- ตอนที่ 2 ลักษณะของการรับฟังวิทยุกระจายเสียง
- ตอนที่ 3 ลักษณะต่อเนื่องหลังจากการรับฟัง
- ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรผู้ฟัง

ตอนที่ 1 ลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคม

การศึกษา

ประชากรของตำบลนี้ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นร้อยละ 84 ส่วนที่เหลือร้อยละ 16 จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ดังที่แสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 4.1 แสดงระดับการศึกษาของประชากร

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษาปีที่ 4	84	84
มัธยมศึกษาปีที่ 3	16	16

จากตารางจะเห็นว่าประชากรส่วนใหญ่นิยมจะศึกษาเพียงแค่จบประถมศึกษาปีที่ 4 เท่านั้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เกษตรกรที่มีอายุมากนี้เป็นเกษตรกรที่ไม่ค่อยเห็นความสำคัญของการศึกษาหรืออาจเป็นเพราะเกษตรกรนั้นมีฐานะยากจนจึงไม่สามารถที่จะศึกษาในระดับที่สูงกว่านี้ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาชีพหลัก

ประชากรจากการศึกษาเป็นเกษตรกรทำนามากที่สุดถึงร้อยละ 66 และรองลงมาคือผู้ที่ไม่ได้ประกอบอาชีพการเกษตรร้อยละ 24 ดังที่แสดงในตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 การประกอบอาชีพหลัก

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
การทำนา	66	66
อาชีพอื่นๆ	24	24
การเลี้ยงสัตว์	6	6
รับราชการ	4	4

จากการที่ทองที่ตำบลบางหักนี้ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพการเกษตรคือการทำนามานานแล้ว ดังนั้นอาชีพที่ทำกันอยู่ในปัจจุบันจึงมีการทำนาอยู่ แต่มีการเปลี่ยนแปลงอาชีพกันบ้างแล้วเหมือนกัน ซึ่งได้แก่ การทำอัญมณี การจักสาน และสัตว์ที่มีการประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์ก็คือ การเลี้ยงวัว และการเลี้ยงเป็ด

ขนาดที่ดินทำกิน

จำนวนเนื้อที่ดินทำกินของเกษตรกรจากที่ทำการศึกษานี้ จะรวมทั้งที่ดินทำกิน
ของตัวเองและที่ดินทำกินที่ทองเช่าผู้อื่นด้วย ผลการศึกษาปรากฏว่า เกษตรกรมีที่ดิน
น้อยที่สุดจำนวน 1-10 ไร่ มีอยู่ร้อยละ 48 และเกษตรกรมีที่ดินทำกินมากที่สุดจำนวนมากกว่า
20 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 5 ทั้งที่จะแสดงในตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 แสดงถึงขนาดที่ดินทำกิน

ขนาดของที่ดินทำกิน(ไร่)	จำนวน	ร้อยละ
1 - 10 ไร่	48	48
11 - 15 ไร่	27	27
15 - 20 ไร่	20	20
มากกว่า 20 ไร่	5	5

จะเห็นได้ว่า เกษตรกรเกือบครึ่งมีที่ดินทำกินเพียงไม่เกิน 10 ไร่ ซึ่งในส่วน
นี้เป็นจำนวนที่น้อยไม่เพียงพอในการประกอบอาชีพ และเป็นจำนวนมากที่มีการใช้ที่ดินอย่าง
ไม่คุ้มค่าซึ่งเห็นได้จาก การที่มีการปลูกพืชเพียงฤดูละครั้งเดียวเท่านั้น และในปัจจุบันมีการ
เปลี่ยนแปลงกรรมสิทธิ์ที่ดินมากขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเป็นสมาชิกกลุ่ม

ประชากรร้อยละ 57 ไม่ได้เป็นสมาชิกของกลุ่มใดๆ ส่วนอีกร้อยละ 28 เป็นสมาชิกของกลุ่มเกษตร และอีกร้อยละ 15 เป็นสมาชิกของกลุ่มอื่นๆ ซึ่งได้แก่ กลุ่มแม่บ้าน และกลุ่มออมทรัพย์ เป็นต้น ดังที่แสดงในตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 แสดงการเป็นสมาชิกกลุ่ม

การเป็นสมาชิกกลุ่ม	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เป็นสมาชิกกลุ่มใดๆ	57	57
สมาชิกกลุ่มเกษตร	28	28
สมาชิกกลุ่มอื่นๆ	15	15

จากตารางจะเห็นว่า เกษตรกรไม่นิยมที่จะเป็นสมาชิกของกลุ่มใดๆ ทั้งนี้จากการสอบถามพบว่า เกษตรกรเหล่านั้นไม่ค่อยเห็นความสำคัญในการจัดตั้งกลุ่ม และเห็นว่า การจัดตั้งกลุ่มนั้นเพียงแต่ใช้ในการขอกู้เงินเพียงอย่างเดียว

ตอนที่ 2 ลักษณะของการรับฟังรายการวิทยุ

ลักษณะการรับฟังข่าวสารจากสื่อมวลชน

ประชากรนิยมรับฟังข่าวสารจากวิทยุมากที่สุดโดยคิดเป็นร้อยละ 58 รองลงมา คือการรับชมวิทยุโทรทัศน์ และน้อยที่สุดเป็นการรับจากการอ่านหนังสือพิมพ์ ดังแสดงในตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 แสดงการรับฟังข่าวสารจากสื่อมวลชน

ประเภทของสื่อ	จำนวน	ร้อยละ
วิทยุกระจายเสียง	58	58
วิทยุโทรทัศน์	38	38
หนังสือพิมพ์และสิ่งตีพิมพ์	4	4

สาเหตุที่ประชากรนิยมรับฟังข่าวสารจากวิทยุกระจายเสียงก็เพราะ วิทยุกระจายเสียงนั้นสามารถรับฟังได้พร้อมกับการประกอบกิจกรรมอย่างอื่นได้ และบางคนบอกว่า วิทยุนั้นมีช่องให้เลือกรับฟังได้หลายช่อง และเครื่องรับวิทยุมีราคาถูก

ความบ่อยครั้งในการรับฟังวิทยุกระจายเสียง

จากการศึกษาประชากรส่วนใหญ่นิยมฟังวิทยุอย่างสม่ำเสมอทั้งวัน รองลงมาเป็นการฟังเกือบทุกวัน และน้อยที่สุดที่นานๆถึงจะฟังครั้งหนึ่ง ดังที่แสดงในตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 แสดงความบ่อยครั้งในการรับฟังวิทยุ

ความบ่อยครั้ง	จำนวน	ร้อยละ
ฟังสม่ำเสมอทุกวัน (5-7 วัน/สัปดาห์)	69	69
ฟังเกือบทุกวัน (3-4 วัน/สัปดาห์)	29	29
นานๆฟังครั้งหนึ่ง (1-2 วัน/สัปดาห์)	2	2

จะเห็นได้ว่า วิทยุกระจายเสียงเป็นสื่อที่ประชากรให้ความสนใจมากที่สุด ส่วนใหญ่จะฟังสม่ำเสมอทุกวันจนขาดไม่ได้ โดยมีเกษตรกรบางคนบอกว่า วันไหนไม่ได้ฟังวิทยุแล้ว วันนั้นจะรู้สึกกินข้าวไม่อร่อยเลยทีเดียว

13793

สถานีวิทยที่รับฟังบ่อยที่สุด

จากการศึกษา ประชากรให้ความสนใจรับฟังสถานีวิทยกระจายเสียงแห่งประเทศไทยมากที่สุด รองลงมาคือ สถานีวิทยอื่นๆ และน้อยที่สุดคือ สถานีวิทย มก.บางเขน ดังที่แสดงในตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 แสดงสถานีวิทยที่รับฟังบ่อยที่สุด

ชื่อสถานีวิทย	จำนวน	ร้อยละ
สถานีวิทยกระจายเสียงแห่งประเทศไทย	56	56
สถานีวิทยอื่นๆ	38	38
สถานีวิทย มก.บางเขน	6	6

ประชากรที่รับฟังสถานีวิทยกระจายเสียงแห่งประเทศไทยนั้นบอกตรงกันว่าชอบฟังรายการข่าวหกโมงเช้า ซึ่งจัดโดยคุณปริษา ทรัพย์โสภาก และนิยมฟังรายการข่าวภาค 07.00 น.อีกด้วย ส่วนชื่อของนักจัดรายการคนอื่นๆนั้น เทาที่สอบถามไม่มีผู้ใดจำได้เลย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**ห้องสมุดคณะเทคโนโลยีการเกษตร
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าลาดกระบัง**

รายการที่รับฟังบ่อยที่สุด

ประชากรให้ความสนใจรายการประเภทข่าวมากที่สุด รองลงมาคือ ประเภทรายการเพลง และรายการประเภทต่างๆ ดังที่แสดงในตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 แสดงประเภทรายการที่รับฟังบ่อยที่สุด

ประเภทรายการวิทยุ	จำนวน	ร้อยละ
รายการข่าว	60	60
รายการเพลง	28	28
รายการอื่นๆ	12	12

จากการที่มชนั้นมีความต้องการข่าวและรับฟังความเคลื่อนไหวอยู่เสมอ ดังนั้นรายการประเภทข่าวจึงเป็นที่นิยมมากที่สุด และนอกจากนั้นก็ยังคงต้องการความบันเทิง จึงมีการรับฟังรายการเพลงและรายการประเภทอื่นๆ ซึ่งได้แก่ ละครวิทยุ, รายการตอบปัญหา เป็นต้น

เวลาที่รับฟังวิทยุกระจายเสียง

ประชากรมักนิยมเปิดวิทยุฟังกันทั้งวันเป็นส่วนใหญ่ และรองลงมาเป็นการฟังวิทยุในตอนเช้า ดังที่แสดงในตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 แสดงถึงเวลาที่รับฟังรายการจากวิทยุกระจายเสียง

เวลาที่รับฟังวิทยุ	จำนวน	ร้อยละ
ฟังวิทยุทั้งวัน	60	60
เวลา 05.00 น. - 10.00 น.	40	40

ประชากรที่ฟังวิทยุทั้งวันบอกว่า ฟังเพื่อเป็นเพื่อนขณะทำงาน และบางส่วนก็บอกว่า เพื่อจะไถ่ทราบข่าวคราวของบ้านเมือง และเป็นที่น่าสนใจกว่า ผู้ที่บอกว่าฟังวิทยุในตอนเช้านั้น เกือบทั้งหมดเป็นแม่บ้านของเกษตรกรที่ต้องตื่นเช้าก่อนทุกๆ คนในครอบครัว เพื่อหุงหาอาหารและทำงานบ้าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การฟังรายการวิทยุการเกษตรจากวิทยุกระจายเสียง

สำหรับความสนใจของประชาชนที่มีต่อรายการวิทยุเพื่อการเกษตรนั้น มีการรับฟังรายการวิทยุเพื่อการเกษตรอย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง รองลงมาคือฟังทุกวัน และ ฟังอย่างน้อยเดือนละครั้ง ดังที่แสดงในตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 แสดงการรับฟังรายการเกษตรทางวิทยุกระจายเสียง

การรับฟังรายการเกษตร	จำนวน	ร้อยละ
สัปดาห์ละครั้ง	76	76
ฟังทุกวัน	13	13
เดือนละครั้ง	6	6

การรับฟังรายการเกษตรนั้นก็เพื่อ จะได้ทราบความเคลื่อนไหวในวงการเกษตร ซึ่งได้แก่ ราคาของผลผลิต พันธุ์พืชหรือพันธุ์สัตว์ชนิดใหม่ๆ และ การใช้ปุ๋ยหรือยาปราบศัตรูพืช เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะวิธีการฟังวิทยุกระจายเสียง

ประชากรมีวิธีการฟังวิทยุที่แตกต่างกันคือ มีการหมุนเปลี่ยนคลื่นไปเรื่อยๆ มากที่สุด รองลงมาเป็นรูปแบบต่างๆ ได้แก่ การฟังประกาศรายการในตอนเช้า หรือโดยจำชื่อสถานีและจำเสียงผู้ดำเนินรายการ และส่วนน้อยที่สุด เป็นการฟังจากการแนะนำของเพื่อนบ้านดังที่แสดงในตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 แสดงลักษณะวิธีการฟังวิทยุ

วิธีการฟังวิทยุ	จำนวน	ร้อยละ
การหมุนเปลี่ยนคลื่นไปเรื่อยๆ	80	80
ลักษณะอื่นๆ	11	11
เพื่อนบ้านแนะนำ	9	9

วิธีการหมุนเปลี่ยนคลื่นๆไปเรื่อยๆ เป็นที่นิยมทำกันมาก เพราะง่ายกว่าอย่างอื่นฯ จนเมื่อหมุนพบรายการที่ดูใจแล้วถึงจะหยุดฟัง การจำชื่อนักจัดรายการไม่เป็นที่นิยม เพราะทำได้ยาก และก็มีบางคนที่เปลี่ยนช่องรับฟังทันทีที่มีการโฆษณา

ตอนที่ 3 ลักษณะต่อเนื่องเบื้องต้นหลังจากการฟังวิทยุกระจายเสียง

การติดตามเรื่องที่ฟัง

ประชากรทั้งหมดไม่มีการติดตามเรื่องที่ตนได้รับฟังคิดเป็นส่วนใหญ่ที่สุด แต่ก็มีส่วนรองลงมามีการติดตามโดย การคุยกับเพื่อนบ้าน สอบถามร้านค้าและสอบถามเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ดังที่แสดงในตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 แสดงการติดตามเรื่องที่ได้อ่านจากวิทยุ

ลักษณะของการติดตาม	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีการติดตาม	66	66
มีการคุยกับเพื่อนบ้าน	28	28
สอบถามร้านค้า	4	4
สอบถามเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร	1	1

สาเหตุที่ประชากรไม่ค่อยมีการติดตามเรื่องราวที่ ได้ฟังนั้นก็เพราะ เรื่องที่ได้รับฟังจากวิทยุส่วนใหญ่ไม่ค่อยตรงกับความต้องการ หรือไม่ตรงกับปัญหาที่เกษตรกรประสบ แต่ส่วนที่มีการสอบถามร้านค้า เพื่อนบ้านหรือเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรนั้นเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการใช้ปุ๋ยเคมี การใช้ยาปราบศัตรูพืช หรือเรื่องราคาของผลผลิต เป็นต้น

ความรู้จากการฟังวิทยุกระจายเสียง

ในด้านความรู้ที่ได้จากการฟังนั้น ส่วนใหญ่คิดว่าได้ความรู้จากวิทยุ แต่มีบางส่วนบอกว่า ไม่ได้ความรู้แต่กลับได้ความบันเทิงมากกว่า ดังแสดงที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 แสดงถึงความรู้ที่ได้จากการฟังวิทยุ

สิ่งที่ได้จากการฟังวิทยุ	จำนวน	ร้อยละ
พวกที่คิดว่าได้ความรู้จากการฟัง	71	71
พวกที่คิดว่าไม่ได้ความรู้จากการฟัง	29	29

สำหรับคนที่ฟังวิทยุอย่างตั้งใจมักจะคิดว่าได้ความรู้จากการฟังวิทยุและบางคนมีการนำไปคุยกับเพื่อนบ้านหรือชักชวนให้คนอื่นฟังแล้วคุยกัน ความรู้ที่ได้ก็ไม่ใช่เรื่องเกี่ยวกับการขยายพันธุ์พืช การประดิษฐ์พืช การเพาะเห็ด เป็นต้น แต่สำหรับพวกที่คิดว่าไม่ได้ความรู้นั้น มักฟังวิทยุไปพร้อมกับการทำงานอื่นๆ ไปด้วย หรือเป็นพวกที่นิยมรับฟังรายการประเภทบันเทิงมากกว่า

การลองปฏิบัติตามสิ่งที่ได้ฟังจากวิทยุ

ในผลต่อเนื่องเกี่ยวกับการลองปฏิบัติ ประชากรไม่มีการลองปฏิบัติมากกว่าส่วนที่รับฟังแล้วมีการปฏิบัติ ดังที่แสดงในตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 แสดงการลองปฏิบัติและไม่เคยลองปฏิบัติ

	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคยลองปฏิบัติ	85	๘5
เคยลองปฏิบัติ	15	15

การที่ประชากรฟังวิทยุแล้วไม่มีการปฏิบัติตามนั้นอาจเป็นเพราะสิ่งที่ได้ฟังนั้นบางเรื่องมีรายละเอียดไม่ชัดเจน บางเรื่องเป็นเรื่องยากต่อการทำความเข้าใจ หรือความรู้นั้นทำไม่ได้ในท้องถิ่น เช่น การรับฟังการแนะนำพันธุ์พืชหรือพันธุ์สัตว์ที่หาซื้อไม่ได้หรือปัจจัยการผลิตที่ไม่มีจำหน่าย เป็นต้น

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะ

จากการสอบถามปัญหาที่เกิดจากการฟังวิทยุ นั้น ประชากรทั้งหมดบอกว่า ไม่มีปัญหาในการรับฟัง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า พื้นที่ที่ทำการศึกษานี้ตั้งอยู่ในบริเวณภาคกลาง ไม่มีการรบกวนการส่งกระจายเสียง และเกษตรกรนิยมใช้วิทยุเครื่องรับประเภท เอ.เอ็ม ซึ่งมีระบบการกระจายเสียงได้ไกลมาก

ในส่วนของข้อเสนอแนะนั้น มีประชากรบางส่วนเท่านั้นที่เสนอว่า ควรให้มีการลดโฆษณาให้ลดลง และควรให้รายละเอียดในสิ่งเป็นวิธีการปฏิบัติให้มากขึ้น ถ้าเป็นไปได้ ควรมีการแจกเอกสารประกอบรายการก็จะเป็นการดี และบางคนยังเสนอว่า ควรเพิ่มเวลาของรายการเกษตรให้มากขึ้นกว่านี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาความสนใจรับฟังรายการวิทยุการเกษตรจากวิทยุกระจายเสียงของเกษตรกรตำบลบางหัก อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในครั้งนี้ได้ผลของการศึกษาพอที่จะสรุปได้ ดังนี้

สภาพพื้นฐานทั่วไปของเกษตรกร

เกษตรกรในตำบลบางหักส่วนใหญ่ร้อยละ 66 ประกอบอาชีพหลักคือ การทำนา ซึ่งเป็นอาชีพดั้งเดิมของท้องถิ่น การศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นจำนวนถึงร้อยละ 84 ทั้งนี้คงเป็นเพราะเกษตรกรสมัยก่อนไม่ค่อยเห็นความสำคัญของการศึกษา ประกอบกับมีฐานะที่ยากจนไม่สามารถศึกษาในชั้นสูงขึ้นได้ ขนาดของที่ดินทำกินก็เพียง 1 - 10 ไร่เท่านั้น ซึ่งไม่ค่อยเพียงพอในการประกอบการเกษตร อีกทั้งการใช้ที่ดินก็ยังไม่เต็มที่เห็นได้จากในหน้าแล้งที่ดินจะถูกปล่อยทิ้งให้ว่างเปล่า ประชากรร้อยละ 57 ไม่เป็นสมาชิกกลุ่มใดๆทั้งนี้เนื่องจาก การไม่เห็นประโยชน์ของการเป็นสมาชิกกลุ่ม

ลักษณะการรับฟังรายการวิทยุ

เกษตรกรร้อยละ 58 บอกว่านิยมรับฟังวิทยุกระจายเสียง เป็นอันดับหนึ่ง ซึ่งก็ตรงกับกัลยาardtน์ (2522) ที่บอกว่าวิทยุเป็นสื่อที่แพร่กระจายได้รวดเร็วที่สุด และวิทยุนี้สามารถรับฟังได้พร้อมกับการทำงานอย่างอื่นๆ และเกษตรกรร้อยละ 69 หวังวิทยุสม่ำเสมอ ส่วนสถานีวิทยุที่นิยมมากที่สุดคือ สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ซึ่งนิยมทั้งรายการข่าวถึงร้อยละ 60 ซึ่งสอดคล้องกับสุรพล (2522) ที่ว่า ผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมจะนิยมรับฟังรายการประเภทข่าวมากที่สุด ด้านการรับฟังรายการเกษตรนั้นมีร้อยละ ๓6 ทั้งอย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง และสำหรับวิธีการรับฟังนั้นร้อยละ 80 จะใช้วิธีการหมุนเปลี่ยนคลื่นไปเรื่อยๆเพื่อหารายการที่ถูกต้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะต่อเนื่องเบื้องต้นหลังจากการฟังวิทยุ

ประชากรถึงร้อยละ 66 ไม่มีการติดตามเรื่องที่ได้ฟังจากวิทยุทั้งนี้เพราะว่าเรื่องที่ได้ฟังไม่ตรงตามความต้องการ และไม่ตรงกับปัญหาที่เกษตรกรประสบอยู่ แต่เกษตรกรก็ยังคิดว่าได้ความรู้จากการฟังวิทยุ และมีเพียงร้อยละ 15 เท่านั้นที่มีการทดลองปฏิบัติในขณะที่อีกร้อยละ 85 ไม่เคยลองปฏิบัติเลย ค้ำยว่า อาจเป็นเพราะเรื่องที่ฟังนั้นไม่สามารถปฏิบัติได้ในพื้นที่ ดังนั้นผลต่อเนื่องของวิทยุจึงทำให้เกิดการกระตุ้นความสนใจเท่านั้น

ปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกร

การที่เกษตรกรบอกว่าไม่มีปัญหาในการรับฟังอาจเป็นเพราะ ไม่เข้าใจว่าอะไรคือปัญหาของการรับฟังวิทยุกระจายเสียง แต่ก็ให้คำแนะนำไว้ว่า ควรมีการแจกเอกสารประกอบรายการให้มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับสว่าง (2520) ที่กล่าวว่า เกษตรกรต้องการความช่วยเหลือในเรื่องเอกสารสิ่งพิมพ์และข้อเสนอในการไหลตโษษณา หนุนอง

ข้อเสนอแนะของผู้วิจัย

ในการทำรายการเพื่อส่งเสริมการเกษตรพื้นที่ควรที่ต้องมีการแจ้งรายการก่อนเพื่อให้เกษตรกรมีเวลาในการเตรียมตัวและพร้อมที่จะรับสิ่งที่เราจะให้ และในการจัดรายการต้องเลือกเนื้อหาที่จะสามารถเข้าใจได้โดยการได้ฟังเพียงครั้งเดียวจะเป็นรายการที่ได้รับความนิยมมาก และลักษณะการใช้ภาษาที่ง่ายๆ จะเพิ่มความเป็นกันเองกับตัวเกษตรกรกับผู้ดำเนินรายการให้มากขึ้น

ในการที่จะทำการศึกษาในคราวต่อไป ควรให้ความสนใจศึกษาทัศนคติของเกษตรกรกับโทรทัศน์ด้วยเพราะในปัจจุบัน วิทยุโทรทัศน์จะมีบทบาทมากขึ้นต่อไปก็คงจะขยายผลไปสู่ความสามารถใช้เป็นสื่อในการพัฒนาชนบทอีกอย่างหนึ่ง และสำหรับที่เกี่ยวกับวิทยุนั้น ควรจะศึกษาถึงรูปแบบที่เกษตรกรนิยม และศึกษาถึงความเชื่อถือของเกษตรกรที่มีต่อรายการส่งเสริมการเกษตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 2524. รายงานการประเมินผลการ
รับฟังรายการวิทยุ สถานีวิทยุ ปชส.๘ วิทยุการเกษตร. (โรเนียว)

กัลยารัตน์ อิศรรัตน์. 2522. การศึกษาทัศนคติของเกษตรกรที่มีต่อสื่อมวลชน ในหมู่ที่ 3 ตำบล
ดอนมะเกลือ อำเภอดูหมัด จังหวัดสุพรรณบุรี. กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

จงจิตร ศรีพรรณ. 2524. การสื่อสารมวลชน. กรุงเทพมหานคร. บางกอกการพิมพ์.

จุมพล รอดคำดี. 2525. คู่มือการอบรมเจ้าหน้าที่ผลิตรายการวิทยุ โครงการกลุ่มผู้ฟังวิทยุ
การเกษตรประจำปี 2525. กรุงเทพมหานคร. กองเกษตรสัมพันธ์ กรมส่งเสริม
การเกษตร.

ดิเรก ฤกษ์ทราย. 2524. หลักและวิธีการส่งเสริมการเกษตร. กรุงเทพมหานคร. สำนัก
ส่งเสริมและฝึกอบรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ห่านอง ลิงคาลวนิช. 2525. สภาพทั่วไปของสื่อทางไกลประเภทต่างๆที่ใช้ในงานส่งเสริม
การเกษตร. เอกสารการสอนชุดวิชาสื่อทางไกลทางงานส่งเสริมการเกษตร. หน่วย
ที่ 1 - 7 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. กรุงเทพมหานคร: วีเตอร์รี่เพาเวอร์
พอยท์.

ธัชชัย สันตติประภา. 2524. การติดต่อสื่อสารทางการเกษตร. กรุงเทพมหานคร. สำนัก
ส่งเสริมและฝึกอบรม, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ปรียานุช ตั้งตรงเหตุชัย. 2526. รายการทางการเกษตรที่ผ่านรายการวิทยุ. กรุงเทพมหานคร:
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- พร เรศานนท์. 2520. การศึกษาปัญหาและความต้องการของเกษตรกรที่รับฟังรายการเกษตรของสถานีวิทยุมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. เอกสารวิจัยหมายเลข 2 กรุงเทพมหานคร: สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- รจิตลักษณ์ แสงอุไร. 2525. ระบบสื่อสารมวลชนเปรียบเทียบ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อ้างถึง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2525. การเข้าถึงประชาชนของสื่อประเภทต่างๆ. กรุงเทพมหานคร.
- วัฒนา พุฒางกูรานนท์. 2520. สื่อสารมวลชนกับสังคม. กรุงเทพมหานคร. คณะมนุษยศาสตร์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วัลภา อู้อยู่ทอง. 2525. การยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรของเกษตรกรรายได้น้อยของจังหวัดลำปางและสกลนคร เน้นหนักที่ต้นตอเป็นวิทยุและสิ่งตีพิมพ์. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สว่าง เติงคพันธ์. 2520. ความสนใจและปัญหาต่างๆของเกษตรกรที่รับฟังรายการเกษตรทางวิทยุภาคบางเขน. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุรพล จันทราบัตย์. 2522. ผลของวิทยุกระจายเสียงต่อผู้ฟังประกอบอาชีพเกษตรและอาชีพอื่นศึกษาเปรียบเทียบอำเภอกำแพงแสนกับอำเภอมือง จังหวัดนครปฐม. กรุงเทพมหานคร. สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อุดม กุสุวรรณ. 2526. การใช้วิทยุกระจายเสียงเพื่อการเกษตร. เอกสารการสอนชุดวิชาการใช้สื่อทางไกลในงานส่งเสริมการเกษตร หน่วยที่ 1 - 7. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์วิศเวทรีเพาเวอร์พอยท์.
- อดิศักดิ์ ศรีสรรพกิจ. 2523. การเผยแพร่วิทยุการในการพัฒนาชนบท. ข่าวสารเกษตรศาสตร์. ปีที่ 25 ฉบับที่ 1 : หน้า 41.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามในการศึกษาความสนใจรับฟังรายการวิทยุการเกษตร

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. 2532

หมวดที่ 1 ลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคม

1. ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์..... 6702500000..... อาศัย..... อายุ..... 2 () ปี
 ที่อยู่..... 42 หมู่ 7..... ตำบล..... ชีโป..... อำเภอ..... 02123-1.....
 จังหวัด..... 02123.....

สถานภาพ โสด มีครอบครัวแล้ว
 จำนวนสมาชิกในครอบครัว..... คน
 การศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษา
 อุดมศึกษา อื่นๆ.....

2. อาชีพหลัก (รายได้สูงสุด)
 ทำนา ประมง ทำไร่
 ทำสวน เลี้ยงสัตว์ ราชการ
 อื่นๆ.....

3. ขนาดที่ดินทำกิน
 1 - 10 ไร่ 10 - 15 ไร่
 15 - 20 ไร่ มากกว่า 20 ไร่

4. การเป็นสมาชิกของกลุ่ม
 เป็นสมาชิกกลุ่ม.....
 ไม่เป็นสมาชิกกลุ่ม

หมวดที่ 2 ลักษณะการฟังวิทยุ

5. สื่อที่ท่านชอบมากที่สุด
 วิทยุ โทรทัศน์
 หนังสือพิมพ์สิ่งพิมพ์ อื่นๆ.....

๖. ท่านฟังวิทยุบ่อยเพียงใด

สม่่าเสมอ (5-7 วัน/สัปดาห์) เกือบทุกวัน (3-4 วัน/สัปดาห์)
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้าม.....
 นานๆ ฟังครั้ง (1-2 วัน/สัปดาห์) ถึงไม่เคยฟังเลย กรณีที่มีการนำไปใช้

8. สถานีวิทยุที่ฟังบ่อยที่สุด

✓ วิทยุ กรมประชาสัมพันธ์

ปศส.8วิทยุการเกษตร

สถานีวิทยุ มก.บางเขน

สถานีอื่นๆ.....

9. รายการที่ชอบฟัง

✓ ข่าว

เพลง

การศึกษา

อื่นๆ.....

10. เวลาที่รับฟังวิทยุ

✓ ตอนเช้า (ตีห้าถึงสิบโมง)

กลางวัน (สิบโมงถึงสี่โมงเย็น)

✓ เย็นและค่ำ (สี่โมงเย็นถึงสามทุ่ม)

ฟังทั้งวัน

11. ท่านฟังรายการเกษตรบ่อยหรือไม่

✓ อย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง

อย่างน้อยเดือนละครั้ง

ฟังทุกวัน

12. วิธีการฟังวิทยุของท่าน

✓ หมุนเปลี่ยนคลื่นไปเรื่อยๆ

เพื่อนบ้านแนะนำ

✓ เจ้าหน้าที่แนะนำ

อื่นๆ.....

หมายเหตุ 3 ลักษณะต่อเนื่องหลังจากฟังวิทยุ

13. ท่านคิดว่าฟังวิทยุแล้วได้ความรู้หรือไม่

✓ ไม่ได้

ได้ เกี่ยวกับ.....

14. ท่านอยากได้ความรู้อะไรจากวิทยุ.....

15. ท่านเคยติดต่อกับรายการหรือไม่

✓ ไม่เคย

เคย อย่างไร.....

16. การติดตามเรื่องที่ฟังจากวิทยุ

✓ ไม่มี

คุยกับเพื่อนบ้าน

ตามกับร้านค้า

ถามเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

17. เคยมีการลองทำสิ่งที่ได้ฟังมาหรือไม่

✓ ไม่เคย

เคย เช่น.....

หมายเหตุ 4 ปัญหาและข้อเสนอนะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

18. ปัญหาที่เกิดจากการฟังวิทยุ

ไม่ทราบใดๆ ทั้งสิ้น ออกทุกห้ามปีแต่ต้องอึ้งถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

✓ ไม่มี

มีเกี่ยวกับ.....